

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/141/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618200383
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4618200383.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: F. K. U., nar. XX.X.XXXX, bytom V. č. X, XXX XX K., právne zastúpený: Prosman a Pavlovič, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, 917 01 Trnava proti žalovaným: 1/ F. Z. S., nar. XX.X.XXXX a 2/ F. L. S., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom J. G. XXX, obaja právne zastúpení: Mgr. Peter Rybánsky, advokát so sídlom Farská 46, 949 01 Nitra, o určenie spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1 z celku k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 18. marca 2019 č. k. 5C/7/2018-212, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v 1/ a 2/ rade priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu a žalovaným 1/ a 2/ rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal určenia podielového spoluvlastníctva o veľkosti 1 z celku nehnuteľností zapísaným na LV č. XXX pre kat. úz. J. G.. Žalobu zdôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č. 19C/259/94 zo dňa 26.1.1995, ktoré nadobudlo právoplatnosť 7.3.1995 bolo rozvedené manželstvo žalobcu a S. U., rod. S.. Žalobca a jeho manželka nadobudli počas trvania manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. J. G., a to pozemok, par. U. č. XXXX/ XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², rozostavaný rodinný dom nachádzajúci sa na tomto pozemku. V súčasnosti sú uvedené nehnuteľnosti v k.ú. J. G. evidované na liste vlastníctva XXX, ako pozemok, par. U. č. XXXX/ XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², pozemok, par. U. č. XXXX/ XX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² a rodinný dom súp. č. XXX postavený na pozemku, par. U. č. XXXX/ XX. Žalobca uzatvoril X.X.XXXX po rozvode manželstva Dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, podľa ktorej sa výlučným vlastníkom nehnuteľností mala stať bývalá manželka žalobcu S. S.. S. S. v inom súdnom konaní (o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva bytu) voči žalobcovi namieta, že v čase, keď nadobudli do vlastníctva byt (po skončení manželstva v roku XXXX), nebol žalobca spôsobilý na právne úkony. Ohľadom tejto skutočnosti a aj spôsobilosti na právne úkony v čase uzavretia dohody o vyporiadaní BSM boli vypracované znalecké posudky, ktoré dospeli k záveru, že žalobca nebol spôsobilý brať v čase uzavretia dohody o BSM na seba práva a povinnosti. S. S. nehnuteľnosti v celosti previedla na ďalších nadobúdateľov. V súčasnosti vlastní nehnuteľnosti žalovaní. Žalobca z dôvodu svojej právnej istoty, keďže S. S. v konaní o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva bytu vedie tento spor spôsobom, ktorý ho má pripraviť o jeho obydlie, ktoré užíva pre

potreby jeho rodiny, je nútený podať na ochranu svojich práv túto žalobu, keďže S. S. zneužíva jeho zdravotnú indispozíciu vo svoj prospech a smeruje svoje konanie k tomu, aby nemal žiaden majetok, ktorý by mohol slúžiť na zabezpečenie potrieb bývania jeho rodiny. Pokiaľ by sa súd stotožnil v tomto aj v konaní vedenom Okresným súdom Piešťany s tým, že žalobca nebol v období, odkedy trpel duševnou poruchou, spôsobilý na právne úkony, tak uvedený záver znamená, že nebol v danom čase spôsobilý na uzavretie dohody o vyporiadaní BSM, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti. Neplatnosť tejto dohody však vyplýva aj z jej rozporu s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, t.j. k vyporiadaniu BSM nedošlo ani po 3 rokoch od jeho zániku a v zmysle § 149 ods. 4 Obč. zák. sa predmetné nehnuteľnosti stali predmetom podielového spoluvlastníctva (v podiele 1 k celku). Druhý spoluvlastník nehnuteľností (S. S.) sama previedla kúpnu zmluvou vlastníctvo celých nehnuteľností na tretiu osobu (nie len 1 k celku), ktorá tieto ďalej v celosti previedla na žalovaných. Už prvý nadobúdateľ nehnuteľností sa preto nestal vlastníkom celých nehnuteľností, ale len podielu o veľkosti 1 na nehnuteľnostiach. Vychádzajúc zo zásady, že nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má, ani nasledujúcou kúpnu zmluvou nemohlo dôjsť k prevodu vlastníctva v podiele 1/1 na nehnuteľnostiach, ale len podielu o veľkosti 1 z celku.

3. Žalovaní v 1/ a 2/ rade v písomnom vyjadrení k žalobe uviedli, že zo Znaleckého posudku S.. N., č. XX/XXXX zo dňa 4.6.2015, doloženého k žalobnému návrhu, by malo okrem iného vyplývať, že žalobca nemá byť spôsobilý na vykonávanie hmotnoprávných úkonov, ako i to, že nemá byť schopný vystupovať samostatne v súdnom konaní. Tento fakt zakladá výraznú pochybnosť o tom, či bol žalobný návrh podaný osobou, ktorá má spôsobilosť byť účastníkom konania, ako i to, či plnomocenstvo udelené jeho právnenému zástupcovi, môže byť za takýchto okolností vnímané ako platný úkon v zmysle piateho dielu CSP. Na predmetnom znaleckom posudku S.. N. je totiž na úvodnej strane rukou napísaná spisová značka súdneho konania č.k. 13Ps 13/2015, čo dáva tušiť, že tento posudok bol pripojený pravdepodobne k súdному konaniu pod týmto č. k. Z verejne dostupných informácií možno zistiť, že v súčasnosti je na Okresnom súde v Piešťanoch vedené konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony (bez zverejnenia účastníkov) vedené pod týmto číslom konania. V súvislosti s uvedenými pochybnosťami o procesnej subjektivite žalobcu je nutné tieto informácie preveriť a zabezpečiť tak podklad pre adekvátne vyhodnotenie procesnoprávnej subjektivity žalobcu v tomto konaní ako základnej podmienky pre to, aby bolo možné o podanej žalobe konať pred súdom. Ďalej uviedli, že do dnešného dňa nie je nijakým súdnym rozhodnutím určené, že by mala byť predmetná Dohoda o vyporiadaní BSM neplatná. Posúdenie platnosti Dohody o vyporiadaní BSM v tomto konaní ako predbežnej otázky je neprípustné. Žalobca sa v podanej žalobe snaží o preukázanie naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva. Na to, aby mohol byť preukázaný naliehavý právny záujem žalobcu na určení vlastníckeho práva, musí byť najskôr právoplatne určené, či je jeho právo, ktoré odvodzuje od Dohody o vyporiadaní BSM dané a teda založené spornosť práv. Spornosť v otázke právnych vzťahov nie je daná z čoho rezultuje úplná a nezhojiteľná absencia naliehavého právneho záujmu. Podaný žalobný návrh sa pri odhliadnutí od hore uvedených pochybností o procesnej subjektivite žalobcu, javí aj ako predčasne podaný, pričom za žiadnych okolností nie je možné preukázať naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva v tomto konaní argumentáciou, o ktorú opiera svoj návrh žalobca. Žalobný návrh je taktiež nutne označiť za neúplný, žalobný petit je s poukazom na jeho znenie nevykonateľný. Zápis do príslušného katastrálneho operátu na základe žalobcom formulovaného petitu nie je možný. Poukázali na to, že nadobudli predmetné nehnuteľnosti do BSM od tretej osoby. Je taktiež potrebné skúmať, či odo dňa vyporiadania BSM žalobcu s jeho bývalou manželkou neboli naplnené predpoklady na vydržanie uvedených nehnuteľností. Dohoda o vyporiadaní BSM bola podpísaná 9. augusta XXXX a ako zo zápisu na LV č. XXX pre k.ú. J. G. vyplýva, žalovaní nadobudli nehnuteľnosti do svojho bezpodielového spoluvlastníctva v roku XXXX, teda po cca XX-ich rokoch. I. týchto nehnuteľností sa tak javí viac ako pravdepodobné. L. nadobudli predmetné nehnuteľnosti do svojho bezpodielového spoluvlastníctva v dobrej viere od tretej osoby ako nehnuteľnosť bez právnych väd a ako takú ju aj riadne až do dnešného dňa užívajú. L. takmer XX rokov nejavil žiaden záujem o predmetné nehnuteľnosti.

4. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k.19C/259/94 zo dňa 26.01.1995, právoplatným dňa 07.03.1995, bolo rozvedené manželstvo žalobcu a F.. S. U. rod. S.. Žalobca a jeho bývala manželka F.. S. S. nadobudli počas manželstva do BSM nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. J. G., a to pozemok - parc.č. XXXX/XX- zastavané plochy a nádvorja o výmere XXXmX, rozostavaný rodinný dom nachádzajúci sa na tomto pozemku. Žalobca uzatvoril po rozvode manželstva s bývalou manželkou F.. S. S. dňa XX.XX.XXXX Dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, podľa ktorej sa výlučným vlastníkom uvedených nehnuteľností stala

bývala manželka žalobcu. Na základe tejto dohody M. U. nadobudla do svojho výlučného vlastníctva bytové zariadenie, a to konkrétne: sedáciu súpravu „Harfa“, skrinkovú zostavu „OP Gong Nova“, zo spálne „Mimóza“ 1 ks skrine, zostavu „Bonanza“, televízor „Tesla Color - Oravan“, 1 ks koberec plyšový, 1 ks chladnička. Žalobca nadobudol do svojho výlučného vlastníctva tieto hnutelné veci: stavebný materiál: drevo, 7 kusov dvere, parkety, kľučky, vypínače, náradie, zásuvky, cement, ktoré mali byť použité na stavbu spoločného rodinného domu v kat. úz. J. G., osobné motorové vozidlo „P. XXX“ s náhradnými súčiastkami, drevoobrábací stroj, kotol - „obojživelník“. Pri vyporiadaní BSM bolo rozhodujúcou skutočnosťou to, že veci nadobúdané žalobcom do jeho výlučného vlastníctva na základe tejto dohody, boli ním predané tretím osobám, ako aj to, že peniaze v celkovej sume 19.000,-Sk z vkladov na vkladných knižkách spoločných detí S.. U. a K.. U., ako aj zo zrušeného poistenia, boli žalobcom použité výhradne na jeho osobné účely, a to všetko ešte pred samotným uzatvorením tejto dohody. Uvedené skutočnosti žalobca svojim podpisom na tejto dohode zároveň bezvýhradne potvrdil. Žalobca sa zaviazal zaplatiť a splácať ako spoludlžník podiel jednej polovice z celej dlžnej sumy poskytnutej pôžičky, vrátane úrokov a náhrady trov súdneho konania, t.j. ku dňu podpísania tejto dohody jednu polovicu z celej dlžnej sumy vo výške 187.405,-Sk. Zostávajúci podiel jednej polovice dlžnej sumy je povinná zaplatiť a splácať za rovnakých podmienok S.. U., ako výlučná vlastníčka predmetných nehnuteľností nadobudnutých podľa tejto dohody. V prípade ak by M. U. následne predala citované nehnuteľnosti tretej osobe, je povinná celý zostatok dlžnej sumy uhradiť veriteľovi výlučne sama, bez akejkoľvek účasti žalobcu. Na základe vyporiadania BSM, týkajúceho sa všetkých hnutelných vecí a nehnuteľností podľa tejto dohody, bola M. U. povinná zaplatiť žalobcovi celkovú sumu 25.000,-Sk. Žalobca svojim podpisom na tejto zmluve zároveň bezvýhradne potvrdil, že ku dňu podpísania tejto dohody prevzal od M. U. sumu vo výške 25.000,-Sk, ako aj to, že z titulu vyrovnania podielov v dôsledku vyporiadania BSM, týkajúceho sa hnutelných a nehnuteľných vecí podľa tejto dohody, sú zaplatením tejto sumy, všetky jeho nároky voči M. U. s konečnou platnosťou a v celom rozsahu vyporiadané. Táto dohoda bola spísaná Z.. Z., komerčným právnikom, číslo licencie XXX/XXXX, so sídlom XXX XX S. J. I. č. XXX, ktorého M. U. a P. U. zároveň v plnom rozsahu splnomocňujú k zastupovaniu a k všetkým úkonom potrebným k nadobudnutiu jej účinnosti, v časti týkajúcej sa vyporiadania ohľadom nehnuteľností.

5. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že zo Znaleckého posudku č. 4/2006 vypracovaného S.. X. L., súdnou znalkyňou z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) zo dňa 16.02.2016, vypracovaného v konaní č. PN-4C46/02 vyplýva, že znalkyňa dospela k nasledovným záverom, ktoré podľa otázok súdu formulovala tak, že pán F.. K. U. trpí duševnou poruchou trvalého charakteru a to paranojou - bludovou poruchou (S.). Menovaný trpí touto poruchou približne od roku XXXX. Vzhľadom na prítomnú duševnú poruchu nepredpokladala znalkyňa, že bol v čase podpísania dohody o vyporiadaní BSM spôsobilý nadobúdať práva a brať na seba povinnosť (XX.XX.XXXX). Vyšetrovaný v čase podpísania dohody trpel duševnou poruchou - paranojou. Vyšetrovaný od roku XXXX trvale trpí duševnou poruchou, napriek tomu, že sa svoje správanie snaží korigovať a orientovať iným smerom. Táto duševná porucha potrebuje trvalú psychiatrickú starostlivosť, eventuálne i obmedzenie spôsobilosti k právnym úkonom sčasti (manipulácia s majetkom a peniazmi).

6. Zo Znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného znalcom S.. S. N., zo dňa 04.06.2015 v konaní pred OS Piešťany sp. zn. 7C/36/2014 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vyplýva, že znalec dospel k záveru na základe otázok kladených súdom, vyšetrovaný v čase podpisu zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorenej medzi mestom K. ako predávajúcim a F.. K. U. a F.. S. S. ako kupujúcimi, trpel forenzne významnou duševnou poruchou a to trvalou bludovou poruchou. Toto ochorenie z hľadiska psychiatrického zakladá globálne a všeobecne relevantné medicínske dôvody, že ním postihnutý nie je schopný a spôsobilý vykonávať slobodne a vážne právne úkony a ani byť nimi viazaný. Vyšetrovaný teda nebol schopný vysoko pravdepodobne vykonať z hľadiska psychiatrického ani predmetný právny úkon dňa 10.11.1997 a ani posúdiť následky tohto svojho konania pre trvalé duševné ochorenie. Znalec uviedol, že v roku XXXX a následne aj v roku XXXX-XXXX bol dlhodobejšie psychiatricky hospitalizovaný a bola opakovane u neho diagnostikovaná táto porucha. Vyšetrovaný trpí trvalou a doživotnou duševnou poruchou a to trvalou poruchou s bludmi, trpí ňou aj aktuálne. Toto ochorenie, z hľadiska psychiatrického zakladá globálne a všeobecne relevantné medicínske dôvody, že ním postihnutý nie je schopný a spôsobilý vykonávať slobodne a vážne právne úkony a ani byť nimi viazaný. V predmetnom právnom konaní z hľadiska psychiatrického teda nie je schopný vystupovať samostatne.

7. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že z Kúpnej zmluvy a Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve zo dňa XX.XX.XXXX uzatvorenej medzi predávajúcimi: F. P., rod. P. a manželka N. P., rod. I., a kupujúca: F.. S.

S., rod. S., vyplýva, že predmetom prevodu vlastníckeho práva bol rodinný dom s.č. XXXX, postavený na parcele číslo XXXX na I. ulici v kat. úz. K., pozemok parcela registra „C“ číslo XXXX zast. plochy a nádvoria o výmere XX m² a parcela registra „C“ č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XXX m², ďalej len ako „predmet prevodu“, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXXX, katastrálne územie K., ktoré sú v celosti v bezpodielovom spoluvlastníctve predávajúcich, za dohodnutú kúpnu cenu 77.000 eur. Zmluvné strany sa dohodli, že 30.000 eur, teda časť uvedenej kúpnej ceny uhradí kupujúca predávajúcim formou prevodu na účet kupujúcich vo I. B. banke a.s. bezprostredne po podpise tejto zmluvy. Predávajúci podpisom tejto zmluvy prehlasujú, že od kupujúcej prevzali časť kúpnej ceny vo výške 30.000 eur. Zostatok kúpnej ceny vo výške 47.000 eur uhradí kupujúca predávajúcim po splnení nasledovných podmienok: Predávajúci do 31.marca XXXX uskutočnia na vlastné náklady: a) dokončenie rekonštrukcie interiéru podľa bodu 1) článku III tejto zmluvy, b) postavenie záhradného domčeka - skladu náradia vo dvore podľa požiadaviek kupujúcej, ktorá si náklady na jeho vybudovanie zvlášť uhradí, c) zabezpečí oplatenie - pletiva na konci záhrady, d) úprava pozemku v záhrade formou jesennej orby a jarnej rekultivácie, e) povrchová úprava fasády z ulice aj od záhrady, f) výmena vchodových dverí a svetlíka za biele plastové najneskôr však do 31.marca XXXX. V prípade, že predávajúci splnia podmienky uvedené v článku IV ods. 1/ zmluvy a kupujúca nevyplatí predávajúcim zostatok kúpnej ceny 47.000 eur k dohodnutému termínu t.j. k 31.marcu XXXX, kupujúca a predávajúci sa dohodli, že: F.. S. S. sa ako budúca predávajúca zaväzuje previesť nehnuteľnosti uvedené na LV č. XXX pre k.ú. J. G., ako dom s.č. XXX na pozemku parcele registra „C“ č. XXXX/XX zast. plocha o výmere XXX m² a parcela registra „C“ č. XXXX/XX zast. plocha o výmere XXX m² a parcela registra „C“ č. XXXX/XX zast. plocha o výmere XXX m², ktorých je výlučnou vlastníčkou, do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, F. P., a manželky N. P., rod. I., F. P. a manželka N. P., rod. I., sa ako budúci kupujúci zaväzujú, že odkúpia od budúcej predávajúcej nehnuteľnosti uvedené na LV č. XXX pre k.ú. J. G., ako dom s.č. XXX na pozemku parcele registra „C“ č. XXXX/XX zast. plocha o výmere XXX m² a parcela registra „C“ č. XXXX/XX zast. plocha o výmere XXX m² a parcela registra „C“ č. XXXX/XX zast. plocha o výmere XXX m², ktorých je výlučnou vlastníčkou. Dohodnutá kúpna cena predávaných nehnuteľností bude predstavovať sumu 1 euro. Uskutočnením prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedeným v ods. 2/ tohto článku na budúcich kupujúcich budú zmluvné strany považovať svoje vzájomné nároky vyplývajúce z ustanovení tejto zmluvy (čl. IV ods. 1) do budúca za vysporiadané.

8. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 5T/537/94-54 zo dňa 22.02.1995 bol obžalovaný F.. K. U., uznaný vinným, že na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku škodu nie malú čím spáchal trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1,2 Tr.zák. Za to bol odsúdený podľa § 250 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní XX /O./ mesiacov. Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 59 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu podmienčne odkladá a určuje mu skúšobnú dobu v trvaní XX /Q./ mesiacov. Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. súd zaviazal obžalovaného, aby nahradil poškodenému Z. E., nar. XX.XX.XXXX sumu 40.000 Sk, D. O., nar. XX.XX.XXXX sumu 38.000 Sk, F. Y., nar. XX.XX.XXXX sumu 10.000 Sk, I. A., nar. XX.XX.XXXX sumu 3.000 Sk a F. H., nar. XX.XX.XXXX sumu 2.000 Sk. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.02.1995.

9. Z vkladového spisu V XXXX/XXXX a v ňom založenej Kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že zmluva bola uzatvorená medzi predávajúcimi: 1. F. P., a manželka 2. N. P., rod. I., a kupujúcimi: 1. F.. Z. S., a manželka 2. F.. L. S., rodená N.. Predmet kúpy bol pozemok KN C parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXmX, pozemok KN C parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXmX, stavba - dom súpisné číslo XXX postaveného na parcele KN C č. XXXX/XX, vedené na LV č. XXX k. ú. J. G., obec J. G., v katastri nehnuteľnosti Správou katastra Y., Katastrálneho úradu J.. Zmluvné strany sa dohodli na kúpnej cene za predmet kúpy vo výške 56.500 eur. Kupujúci zaplatili časť kúpnej ceny vo výške 15.000 eur z vlastných finančných prostriedkov dňa XX.XX.XXXX pred podpísaním zmluvy priamo na účet predávajúcich vedený v I. B. banka a.s. G.. Kupujúci zaplatia časť kúpnej ceny vo výške 41.500 eur z finančných prostriedkov hypotekárneho úveru, ktorý poskytne kupujúcim I., a s. G., najneskôr dňa XX.XX.XXXX, pričom za zaplatenie sa považuje pripísanie kúpnej ceny v prospech predávajúcich.

10. Z vkladového spisu V XXXX/XXXX a v ňom založenej Kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že zmluva bola uzatvorená medzi predávajúcou: F.. S. S., a kupujúcimi: F. P. a manželka N. P., rod. I.. Predmetom prevodu vlastníckeho práva bol rodinný dom s.č. XXX, postavený na pozemku parcele registra „C“ číslo XXXX/XX zastavaná plocha o výmere XXX m², parcela registra „C“ č. XXXX/XX zast. plocha o výmere XXX m², parcela registra „C“ č. XXXX/XX zast. plocha o výmere XXX m² zapísané na LV č. XXX, katastrálne územie J. G. vedenom na Katastrálnom úrade v J., Správa katastra Y.. Predávajúca predala nehnuteľnosti kupujúcim do ich bezpodielového spoluvlastníctva v celosti.

11. Vec vedená na Okresnom súde Piešťany pod sp.zn. 7C/36/2009 vo veci žalobcu F.. K. U. proti žalovanej F.. S. S. o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti nie je doposiaľ právoplatne skončená.

12. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 137 Civilného sporového poriadku, § 34, § 37 ods. 1, § 38 ods. 2, § 126 ods. 1, § 130 ods. 1, 2, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2, § 134 ods. 1-4, § 194 ods. 4 Občianskeho zákonníka, § 70 ods.1 zák.č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľnosti.

13. Uviedol, že v prvom rade skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení a dospel k záveru, že v danom spore nebola splnená a žalobcom preukázaná zákonná požiadavka kvalifikovaného právneho záujmu na požadovanom určení vlastníckeho práva. Žalobca v konaní nezdôvodnil, aký právny záujem na podanej určovacej žalobe má po uplynutí doby vyše 22 rokov od uzavretia predmetnej dohody o vyporiadaní BSM medzi ním a bývalou manželkou F.. S. S., iba uviedol, že z dôvodu svojej právnej istoty, keď S. S. v konaní o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva bytu vedie spor spôsobom, ktorý ho má pripraviť o jeho obydlie, ktoré užíva pre potreby rodiny, je nútený podať na ochranu svojich práv túto žalobu, keď p. S. zneužíva jeho zdravotnú indispozíciu vo svoj prospech a smeruje k tomu, aby on nemal žiaden majetok.

14. Pri posudzovaní otázky naliehavého právneho záujmu sa vzhľadom na uplynutie doby 22 rokov od nadobudnutia držby a užívania nehnuteľností právnymi predchodcami žalovaných a žalovanými zaoberal aj možnosťou nadobudnutia vlastníckeho práva titulom vydržania vrátane skúmania podmienky dobromyseľnosti žalovaných a ich právnych predchodcov pri nadobudnutí predmetnej nehnuteľnosti.

15. Súd prvej inštancie uviedol, že dospel k záveru, že právny záujem žalobcu nie je daný z dôvodu, že žalovaní v 1/ a 2/ rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi dotknutých nehnuteľností titulom vydržania a vzhľadom na tento záver, právnu argumentáciu žalobcu o neplatnosti predmetnej Dohody o vyporiadaní BSM zo dňa XX.XX.XXXX pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ, pokladal za právne irelevantnú, pretože ak by aj prejudiciálne konštatoval neplatnosť vyššie uvedenej dohody o vyporiadaní BSM pre porušenie zákona (z dôvodu nedostatku spôsobilosti žalobcu na takýto úkon v rozhodnej dobe, keď žalobca bol postihnutý duševnou poruchou, ktorá ho robila na tento právny úkon neschopným resp. pre rozpor s dobrými mravmi, keď podľa žalobcu neobdržal plnenie 25.000,-Sk ako vyporiadavací podiel a ďalej splácal dlhy, ktoré vznikli počas BSM a jeho bývalá manželka poberala jeho výsluhový dôchodok, pričom dokázanie tejto skutočnosti by malo podľa názoru súdu význam iba v konaní o plnenie z dohody o vyporiadaní BSM) a následne neplatnosť uzavretých kúpnych zmlúv, nebolo by tým dotknuté vlastnícke právo žalovaných, ktorí v prípade neplatnosti nadobúdacieho titulu (dohody o vyporiadaní BSM a následne kúpnej zmluvy), nadobudli vlastnícke právo vydržaním v zmysle §134 Občianskeho zákonníka, ktorá skutočnosť prelamuje aj zásadu, podľa ktorej „nikto nemôže na iného previesť viac práv ako má sám“. Spôsobilým titulom, na základe ktorého sa oprávnená osoba cíti byť vlastníkom veci alebo práva, je aj kúpna zmluva, na základe ktorej nadobudli vlastnícke právo žalovaní.

16. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nepreukázal, že jeho bývalá manželka F.. S. S. pri uzatváraní Dohody o vyporiadaní BSM dňa X.X.XXXX vedela, že žalobca trpel duševnou poruchou, ktorá ho robila na tento právny úkon neschopným, že nebola dobromyseľná, že nehnuteľnosť jej patrí v celosti. Svedkyňa F.. S. S. na pojednávaní uviedla, že Dohodu o vyporiadaní BSM spísali z dôvodu, že bývalý manžel nemal záujem o rodinné a majetkové záležitosti, už rok pred rozvodom nežili v spoločnej domácnosti, žalobca rád popíjal, hral, kontaktoval sa so ženami, robil dlhy, riešil iba tieto svoje dlhy. Mal mimoriadnu schopnosť presvedčať ľudí, aby mu požičali peniaze, desiatky ľudí mu požičali, aj podnikatelia, jej teda nezostalo nič iné, iba riešiť situáciu. Žalobca si požičal peniaze a dom založil, preto chcela vec riešiť a dala spísať dohodu o vyporiadaní BSM. Žalobca podpísal dohodu o vyporiadaní BSM s tým, že ona za pomoci rodiny zaplatila úver. Dohodu po vyporiadaní BSM išli podpísať ráno, žalobca bol úplne pri zmysloch, bol zdravý, nebol opitý, nebol po opici, choval sa úplne normálne. Ona bola vlastníčkou nehnuteľnosti už 16 rokov, nevidela dôvod, prečo by dom nemohla predať. Nikto nespochybňoval dohodu o vyporiadaní BSM, ani si nenáročoval vlastníctvo, tak dala inzerát na predaj domu.

17. Žalobca tiež v konaní tvrdil, avšak nepreukázal, že právní predchodcovia žalovaných, manželia F. a N. P. a žalovaní v 1/ a 2/ rade pri kúpe vedeli, že jeho spoluvlastnícky podiel 1-ica na spornej nehnuteľnosti nadobúdajú od nevlastníka, teda, že neboli dobromyseľní. Je nepochybné, že v čase uzatvárania kúpnej zmluvy medzi F.. S. S. (bývalou manželkou žalobcu) a právnymi predchodcami žalovaných -manželmi P., bola ako vlastníčka v katastri nehnuteľnosti zapísaná F.. S. S. a rovnako, pri uzatváraní kúpnej zmluvy medzi manželmi P. a žalovanými v 1/ a 2/ rade boli ako bezpodieloví spoluvlastníci predmetnej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zapísaní manželia P. Išlo teda o údaje verejne prístupné, pričom sa vychádza z prezumpcie správnosti údajov uvádzaných v katastri

(§70 ods.1 katastrálneho zákona), z ktorých v dobrej viere vychádzali právni predchodcovia žalovaných p. P. s manželkou ako aj žalovaní v 1/ a 2/ rade pri uzatváraní kúpnych zmlúv, že p. S. ako vlastník je oprávnená s nehnuteľnosťami nakladať, čo napokon p. S. prehlásila aj v zmluve, že na nehnuteľnostiach neviaznu žiadne dlhy, rovnako tak urobili aj právni predchodcovia žalovaných manželia P. .

18. Právni predchodcovia žalovaných aj žalovaní v 1/ a 2/ rade sa od nadobudnutia nehnuteľnosti správali ako ich vlastníci, nehnuteľnosť zrekonštruovali a investovali do jej zveľadenia nemalé finančné prostriedky, za tým účelom nehnuteľnosť žalovaní v 1/ a 2/ rade zaťažili záložným právom v prospech I...G.. banky, a.s. ako vlastnícky im patriacu. Po celú dobu od zápisu vlastníckeho práva F. S. do katastra nehnuteľnosti dňa XX.X.XXXX, následne zápisu právnych predchodcov žalovaných - manželov P. dňa XX.XX.XXXX a žalovaných dňa XX.XX.XXXX až do podania žaloby 08.02.2018 nebolo ich vlastnícke právo nikým a ničím spochybňované a nikto ich v držbe a užívaní nehnuteľností neobmedzoval a nerušil, uplynula teda zákonná predpísaná 10-ročná vydržacia doba, keď žalovaní v 1/ a 2/ rade ako právni nástupcovia si do vydržacej doby mohli započítať aj dobu, po ktorú vec oprávnené držali ich právni predchodcovia, preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaní v 1/ a 2/ rade nadobudli vlastníctvo predmetných nehnuteľností v celosti vydržaním, právnym titulom oprávnenej, dobromyseľnej a nerušenej držby po splnení zákonom stanovených podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva týmto spôsobom podľa ust. § 134 Občianskeho zákonníka. V danom prípade neexistuje reálny nesúlad v otázke vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti (spoluvlastníckeho podielu 1) v doposiaľ (v čase podania žaloby a rozhodnutia súdu) evidovanom právnom stave v porovnaní so skutočným právnym stavom a žalobca nepreukázal tvrdenú existenciu spornosti resp. ohrozenia práva a naliehavú potrebu ingrediencie súdu do právneho vzťahu strán určujúcim rozhodnutím súdu po uplynutí doby viac ako 22 rokov od uzavretia Dohody o vyporiadaní BSM zo dňa XX.XX.XXXX.

19. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods.1 CSP a žalovaným v 1/ a 2/ rade, ktorí boli vo veci plne úspešní, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej výške náhrady rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

20. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalobca, žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť. Uviedol, že súdna prax sa ustálila na názore, že určovacia žaloba je prípustná pri spornosti práv (právnych vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaných v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. Tento právny záver zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky napríklad v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 56/2003 publikovanom v časopise Zo súdnej praxe pod č. 48/2004, v ktorom uviedol, že ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva. Poukázal na to, že súd prvej inštancie tvrdil, že nebola preukázaná spornosť, resp. ohrozenie práva žalobcu a potreba ingerencie súdu do právneho stavu a konštatoval neplatnosť dohôd a kúpnych zmlúv s tým, že žalovaní sú vlastníckmi celej veci z dôvodu vydržania. Podľa jeho názoru v predmetnej veci bol naliehavý právny záujem žalobcu na určovacej žalobe daný jej spôsobilosťou byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností tak, aby tento stav zodpovedal skutočnému stavu. Súd sa v napadnutom rozsudku nijako nevysporiadal so skutočnosťou akou formou (žalobou) je teda možné ochrániť práva žalobcu. Skutočnosť, že po vykonanom dokazovaní súd konštatoval vydržanie, neznamená, že na podaní tejto žaloby nemal žalobca naliehavý právny záujem, keďže ohrozenie jeho práva existovalo a stále aj existuje. Napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo je postihnuté viacerými procesnými chybami, ktoré vzbudzujú dojem o jednostrannosti, resp. zaujatosti sudcu. Súd viedol výsluch strán sporu takým spôsobom, že navádzal, resp. umožnil žalovanému 1 meniť odpovede na položené otázky do tej miery, že zmenili význam (ohľadom telefonátu žalobcu a žalovaného 1). Rozsudok má 24 strán s tým, že súd opisným spôsobom uvádza výpovede svedkov a žalovaných s tým, že opomenul do rozhodnutia uviesť výsluch samotného žalobcu zo dňa 18.2.2019 ani sa vôbec nevysporiadal so skutočnosťami uvedenými žalobcom v tomto výsluchu a predloženou (skoršou) dohodou o vyporiadaní BSM. Súd vôbec neaplikoval § 151 ods. 1 C.s.p. Napriek nespornosti tvrdení strán sporu v mnohých prípadoch súd považoval nesporné tvrdenia žalobcu (výsluch žalobcu ako dôkazný prostriedok) za nepreukázané, resp. nevychádzal z nich pri zistení skutkového stavu. Hodnotenie stavu tvrdení a dokazovania súdom je svojvoľné s tým, že súd prihliadal iba na skutočnosti v neprospech žalobcu a so skutočnosťami (dôkazmi) svedčiacimi v prospech žalobcu sa vôbec nezaoberal ani nevysporiadal. Podľa nejasného a zmätočného odôvodnenia súdu žalovaní (alebo ešte niekto vo vlastníckom rade pred nimi) pravdepodobne predmetný podiel na nehnuteľnosti vydržali. Súd však opomenul dať v rozhodnutí jasnú, zrozumiteľnú a jednoznačnú odpoveď kedy mala začať plynúť vydržacia doba, na otázku dobromyseľnosti osoby (osôb), ktoré tento podiel nadobudli originárnym spôsobom, t.j. kedy skončila vydržacia doba a u ktorého oprávneného držiteľa. Dňom začatia plynutia vydržacej doby však nemohol byť deň podpísania, ktorejkoľvek dohody o vyporiadaní

BSM (v konaní boli predložené dve dohody), keďže deň podpísania dohody nie je dňom začatia oprávnenej držby, keďže z obsahu samotnej dohody (druhej verzie) vyplýva, že S.. U. (S.) nadobudne nehnuteľnosti až dňom právoplatnosti rozhodnutia katastra. Z výpovede S., P. a žalobcu vyplynulo, že predmetné nehnuteľnosti naďalej (aj po uzavretí dohody o vyporiadaní BSM) užíval žalobca, t.j. S.. S. nehnuteľnosti nezískala do faktickej držby skôr ako 2-3 roky pred prevodom na I. P.. Žalobca platil všetky náklady a poplatky spojené s bývaním, realizoval opravy (podľa jeho výpovede aj podľa výpovede P.) v tejto nehnuteľnosti - tieto skutočnosti neboli v konaní sporné (žalovaní ich nenamietali) s tým, že vyplynuli aj z iných dôkazov (výpoveď P.). Aby držba k nehnuteľnosti mohla zákonným spôsobom vzniknúť, musí existovať úkon, ktorým bola vec držiteľovi fakticky odovzdaná do užívania, inak nemožno hovoriť o oprávnenej držbe. Vec bola ešte 2-3 roky pred prevodom na I. P. užívaná žalobcom (výpoveď svedka P.), bez toho aby existoval iný právny dôvod na užívanie nehnuteľnosti žalobcom, než jeho spoluvlastníctvo. Keďže je právne posúdenie súdu opreté iba o vydržanie platí, že súd musel implicitne posúdiť dohodu o vyporiadaní BSM ako neplatnú, nie je však zrejmé prečo. V tomto prípade teda platí, že došlo k vyporiadaniu BSM zo zákona, t.j. podiely bývalých manželov na spoločnej nehnuteľnosti sú rovnaké. S.. S. dlhodobo rešpektovala bez známky nesúhlasu užívanie nehnuteľnosti žalobcom s tým, že prakticky nikdy nevstúpila do oprávnenej držby tohto podielu žalobcu. Nestačí, ak je daná len držobná vôľa alebo len faktické ovládnutie veci; oba tieto prvky musia byť splnené súčasne. V konaní však nebolo preukázané, že by M. S. naplnila oba tieto predpoklady. Reálne začala S.. S. realizovať panstvo nad spoluvlastníckym podielom žalobcu až uzavretím prevodnej zmluvy na nehnuteľnosť, ktorou túto prevádzala na F.. P. s manželkou. Jednou z rozhodujúcich otázok v tomto konaní je, či vôbec bola S.. S. (právny predchodca žalovaných) niekedy oprávneným držiteľom, t.j. či bola vzhľadom na okolnosti veci dobromyseľná v tom, že jej právo skutočne (nie formálne) patrí. Z výpovede S.. S. a žalobcu vyplýva, že už pred uzavretím akejkoľvek dohody o vyporiadaní BSM mala S.. S. vedomosť o duševnej chorobe žalobcu s tým, že napriek tomu ona sama zabezpečila prípravu oboch dohôd o vyporiadaní BSM. Dohoda, ktorá bola zavkladovaná bola aj podľa súdu neplatná (inak je napadnutý rozsudok úplne nekonzistentný). Otázkou je či osobu, ktorá spôsobila neplatnosť tejto dohody (pre rozpor s dobrými mravmi, resp. nespôsobilosť žalobcu) možno považovať za dobromyseľnú v zmysle zásady, že nikto nesmie profitovať zo svojho protiprávneho konania. V čase uzavretia dohody o vyporiadaní BSM mala S.. S. dostatok vedomostí o tom, že žalobca sa lieči na duševnú chorobu a podpíše jej všetko, čo mu predloží - čo aj dvakrát učinila. S.. S. nebola nikdy dobromyseľná, t.j. nebola oprávneným držiteľom (nebola ani držiteľom), a preto nemohla vydržať spoluvlastnícky podiel žalobcu, keďže vydržacia doba jej nikdy ani nezapočala. V prípade S.. S. nie je podstatné kedy došlo k spochybneniu jej práva žalobcom. Riešenie uvedenej otázky (spochybnenia práva) dopadá iba na prípad, ak vydržacia doba plynie. Z výpovede F.. P. a výpovede žalobcu vyplynulo, že žalobca F.. P. pri jeho návšteve (oprava kotla - 2 až 3 roky pred prevodom na neho) povedal o skutočnosti, že je spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti v J. G., t.j. aj o dobromyseľnosti F.. P. existujú dôvodné pochybnosti. Súd však v napadnutom rozsudku neuviedol kedy teda vydržacia doba uplynula, resp. kedy vôbec začala. V prípade, ak by mala byť posudzovaná dĺžka „oprávnenej“ držby žalovaných táto do doručenia výzvy, resp. žaloby neuplynula, a to ani pri započítaní držby F.. P. s manželkou, oba prevody boli realizované v roku 2012 s tým, že žaloba bola podaná v roku 2018. Právny predchodca uvedených osôb nemohol byť a nebol oprávneným držiteľom. Napadnuté rozhodnutie je nepresvedčivé a popiera základné princípy spravodlivého procesu, ktorého výsledkom je predvídateľné rozhodnutie pre účastníkov konania. V rámci predbežného právneho posúdenia súd uviedol, že vec bude posudzovať podľa § 38 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka s tým, že bude posudzovať dobromyseľnosť nadobúdateľov. Napadnutý rozsudok však neobsahuje žiadne úvahy súdu ohľadom hodnotenia dokazovania v smere skutkových zistení o dobromyseľnosti ne(oprávnených) držiteľov spoluvlastníckeho podielu a začatia „oprávnenej“ držby. Zároveň napadnutý rozsudok neobsahuje žiadne hodnotenie preukázanej nepravdivosti výpovede S.. S. a zhodnotenie jej osobného záujmu na „očiernení“ žalobcu, keďže je osobou, ktorá je značne osobne zainteresovaná na výsledku tohto sporu, resp. ako aplikoval § 38 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka na zistený skutkový stav.

21. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná, žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že žalobca vytrháva z kontextu súdneho rozhodnutia úryvky, ktoré účelovo (tak, ako i počas celého súdneho konania) prezentuje a dáva im význam, ktorý však z pôvodnej formulácie ako ani z kontextu nijako nevyplýva. Žalobca napr. prekrúca teoretické úvahy súdu snažiac sa vyvolať dvojnázorovosť (ambivalentnosť) súdu, avšak žiadna takáto skutočnosť zo súdneho rozhodnutia nevyplýva. Žalobca v danej veci nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žalobca v ďalšom namietá procesné pochybenia, ktoré však dôvodí výlučne subjektívnymi pocitmi krivdy, ktoré

pri objektívnom náhľade nemôžu za žiadnych okolností obstať. Sám Žalobca pritom na pojednávaní pred konajúcim súdom odmietol odpovedať na priame otázky k listinám, ktoré (zrejme účelovo) predložil (a na ktoré sa odvoláva pri námietkach o procesných pochybeniach) so zrejším úmyslom nedať odpoveď, resp. adekvátne vysvetlenie. Žalobca namieta, že súd neuviedol, kedy mala začať plynúť vydržacia doba a v ďalšom odseku (9.) poukazuje na súdom označený začiatok vydržacej doby (pravdepodobne mieriac k bodu 45. odôvodnenia súdneho rozhodnutia) so snahou o jeho spochybnenie opätovne uvádzajúc vlastné závery, ktoré však nijako nevyplývajú z vykonaného dokazovania. Poukazujúc na uvedené je nutné skonštatovať, že sú to práve tvrdenia žalobcu, ktoré napíňajú znaky ambivalentnosti, až protirečivosti, čím sa stávajú neudržateľnými. Súd sa však vysporiadal s prípadnou ne/platnosťou dohody o vyporiadaní BSM, a označil ju za nepotrebnú (irelevantnú) skutočnosť pre rozhodnutie o podanom návrhu. Tvrdenie žalobcu, že on užíval spornú nehnuteľnosť nemá oporu v žiadnej zo zistených skutočností, v spornej nehnuteľnosti sa iba krátky čas zdržiaval s jej súhlasom. Taktiež ani z výpovede ďalšieho svedka (p. P.) nemožno dovodiť závery, ktoré žalobca prezentuje vo svojom odvolaní. Žalobca v podanom odvolaní nepriniesol žiadnu novú skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá čo i len náznakom preukázať jeho naliehavý právny záujem, ako imanentnú súčasť podanej žaloby. Konajúci súd v napádanom rozhodnutí dal odpoveď na všetky otázky, ktoré sú pre rozhodnutie o podanej žalobe podstatné.

22. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. Podľa § 387 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

24. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

25. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa (úplne) správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 220 ods. 2 CSP, ale sa len obmedzí na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, avšak nesprávne posúdil otázku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení.

26. Podľa obsahu spisu sa žalobca podanou žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vlastnícke právo odvodzoval od neplatnosti Dohody o vyporiadaní BSM. Keďže v danom prípade ide o určovaciu žalobu, bolo potrebné v prvom rade skúmať, či žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem (§ 137 písm. c/ CSP). Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na žalovanom určení vlastníctva. Odvolací súd je toho názoru, že žalobca má na určení vlastníckeho práva vždy naliehavý právny záujem. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Ak určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah strán sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná prípadne aj iná žaloba.

27. Keďže súd prvej inštancie prijal záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nebolo nutné zaoberať sa vecou samou a vykonať v tom smere dokazovanie. Súd prvej inštancie sa však vecou zaoberal v merite, vykonal dokazovanie v takom rozsahu ako v prípade posúdenia, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný. Preto odvolací súd mal podmienky na prejednanie veci i za situácie, že k otázke naliehavého právneho záujmu zaujal iný právny názor ako súd prvej inštancie.

28. Súd prvej inštancie dospel aj k záveru, že žalobca nepreukázal, že jeho bývalá manželka vedela, že v čase podpísania Dohody o vyporiadaní BSM on trpel duševnou poruchou, ktorá by ho mala robiť neschopným na právne úkony. Ak by aj bola Dohoda neplatná a preto aj následné kúpne zmluvy, potom mal za to, že žalovaní nadobudli vlastnícke právo k žalovaným nehnuteľnostiam vydržaním. Ďalej súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že jeho bývalá manželka nebola dobromyseľná v držbe nehnuteľností, ani že právni predchodcovia žalovaných manželia P. neboli dobromyseľní, keďže vychádzali pri prevode nehnuteľností zo zápisu v katastri nehnuteľností, kde bola ako vlastníčka evidovaná F. S. S.. P. aj žalovaní sa správali ako vlastníci, nehnuteľnosti zrekonštruovali, zaťažili záložným právom v prospech banky. Od zápisu vlastníctva S. S. dňa 17.1.1996 až do podania žaloby nikto nespochybňoval jej vlastnícke právo ani vlastnícke právo manželov P. a žalovaných. Žalovaní si mohli započítať do vydržacej doby aj oprávnenú držbu ich právnych predchodcov. Vydržacia 10-ročná doba uplynula.

29. Odvolacie dôvody žalobcu nie sú dôvodné. Súd prvej inštancie nehodnotil tvrdenia a dokazovanie svojvoľne, odôvodnenie jeho rozhodnutia nie je nejasné a zmätočné. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že ak by aj bola Dohoda o vyporiadaní BSM neplatná, došlo by k vydržaniu vlastníckeho práva. Neplatnosť dohody nemožno jednoznačne vysloviť len na základe znaleckých posudkov vyhotovených v iných súdnych konaniach a týkajúcich iného predmetu konania. Navyiac ani v jednom znalci nestanovili jednoznačne bez pochyb, že by žalobca v čase podpisu Dohody o vyporiadaní BSM nebol spôsobilý na právne úkony. Námietka žalobcu, že jeho bývalá manželka o jeho duševnej chorobe vedela a preto musela vedieť, že nie je spôsobilý na právne úkony, neobstojí, pretože duševná porucha či choroba má svoj vznik a progresiu, pričom nespôsobilosť na právne úkony nenastáva automaticky so vznikom duševného ochorenia a laik túto skutočnosť ani nemusí byť schopný posúdiť. Bývalá manželka žalobcu F. S. S. bola dobromyseľná v tom, že nehnuteľnosti nadobudla platne na základe Dohody o vyporiadaní BSM. Námietka žalobcu, že nikdy nedošlo k fyzickému odovzdaniu nehnuteľností, lebo on naďalej v nehnuteľnosti býval, je irelevantná. F. S. S. nadobudla vlastnícke právo vkladom do katastra nehnuteľností, tým okamihom sa stala oprávnenou držiteľkou a hlavne vlastníčkou a mala právo s nehnuteľnosťami disponovať.

30. Tvrdenie žalobcu, že p. P. povedal, že aj on je vlastníkom nehnuteľností, nemohlo vyvolať pochybnosti o vlastníctve a ovplyvniť tak dobromyseľnosť kupujúceho, pretože pri odpredaji predávajúca i kupujúci vychádzali zo zápisu v katastri nehnuteľností, kde ako vlastníčka predmetných nehnuteľností bola zapísaná F. S. S.. I pri ďalšom prevode nehnuteľností do vlastníctva žalovaných vychádzali účastníci kúpnej zmluvy zo zápisu v katastri nehnuteľností, pričom tieto údaje sú záväzné.

31. Žalobca v odvolaní namietal i to, že súd prvej inštancie vydržaciu dobu nestanovil uvedením dňa počiatku a dňa uplynutia a nevedel kto vlastne vlastnícke právo vydržal. Odvolací súd je toho názoru, že vzhľadom na uplynutie značne dlhej doby od podpisu Dohody o vyporiadaní BSM a vzhľadom na O. Ing. S. S. i ďalších nadobúdateľov vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, 10-ročná vydržacia doba, ktorá začala plynúť pre F. S. titulom Dohody o vyporiadaní BSM v roku 1996 (vkladom do katastra), pre manželov P. a žalovaných v roku 2012 so započítaním oprávnenej držby predchodcov, uplynula a presné vymedzenie dňom a mesiacom je za tejto situácie irelevantné.

32. Vzhľadom k dôvodom uvedeným súdom prvej inštancie i k odvolacím súdom uvedeným skutočnostiam, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

33. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1, § 255, § 262 ods. 1 CSP. V tomto štádiu konania boli úspešní žalovaní, preto odvolací súd vyslovil, že sa im nárok na náhradu týchto trov priznáva voči žalobcovi v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).